ECLI:LV:AT:2025:1104.A420138623.23.L

Lieta Nr. A420138623, SKA-859/2025

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 4.novembrī

[1] Senātā saņemta pieteicēja /Persona A/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 2.jūlija spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicēja pieteikums atzīt par prettiesisku Latvijas Cietumu slimnīcas faktisko rīcību, nosūtot stacionāra un dienas stacionāra pacienta medicīniskās kartes kopiju 2022.gada 18.maijā Ieslodzījuma vietu pārvaldei un 2022.gada 18.jūlijā – Veselības inspekcijai, kā arī Liepājas cietuma administrācijas faktisko rīcību, 2022.gada 28.novembrī no plkst. 13.30 līdz plkst. 15.00 neizsniedzot korespondenci, 2022.gada 28.novembrī nenodrošinot privātumu veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas laikā, nenodrošinot atbilstošu veselības aprūpi (2022.gada oktobrī un novembrī nenodrošinot vakcināciju pret gripu un Covid-19 vīrusu, laika periodā no 2022.gada 24.septembra līdz 5.decembrim nenodrošinot pneimonologa konsultāciju un pakalpojumus, laika periodā no 2022.gada 13.septembra līdz 5.decembrim nenodrošinot dermatologa un urologa konsultāciju, nenodrošinot mākslīgo ventilāciju laika periodā no 2022.gada 4.oktobra līdz 5.decembrim), un ar minēto faktisko rīcību nodarītā nemantiskā kaitējuma un zaudējumu atlīdzināšanu.

Tiesa spriedumā atzinusi, ka Liepājas cietuma administrācijas un Latvijas Cietumu slimnīcas prettiesiska faktiskā rīcība nav konstatējama.

[2] Pieteicējs norāda, ka tiesa, izvērtējot Latvijas Cietumu slimnīcas faktisko rīcību, nosūtot pieteicēja medicīniskās kartes kopiju Ieslodzījuma vietu pārvaldei un Veselības inspekcijai, nepamatoti neesot piemērojusi Pacientu tiesību likuma 10.panta piekto daļu. Proti, atbildētāja – Ieslodzījuma vietu pārvalde – neesot neviena no Pacientu tiesību likuma 10.pantā norādītajām valsts iestādēm, kurām ar likumu ir piešķirtas tiesības vākt un apstrādāt ziņas par pacientu veselības aprūpes datiem. Taču, kā tas jau konstatēts apgabaltiesas spriedumā, lietas ietvaros netiek vērtēta Ieslodzījuma vietu pārvaldes rīcība ar pieteicēja veselības datiem. Savukārt attiecībā uz Latvijas Cietumu slimnīcas rīcību, nosūtot pieteicēja datus Ieslodzījuma vietu pārvaldei, apgabaltiesas spriedumā norādīts, ka pieteicējs apelācijas sūdzībā nav apstrīdējis to, ka viņa medicīniskā karte varēja tikt nosūtīta pārvaldei. Kasācijas sūdzībā pieteicējs pret šo tiesas secinājumu nav iebildis. Tāpēc, ja pieteicēja arguments kasācijas sūdzībā attiecas uz Latvijas Cietumu slimnīcas rīcību, izsniedzot medicīnas karti pārvaldei, šāds arguments nevar tikt pārbaudīts kasācijas kārtībā, jo kasācijas instances tiesa neizskata lietu pēc būtības, bet tikai izvērtē, vai zemākas instances tiesa ir pareizi piemērojusi tiesību normas. Tā kā pieteicējs šādu argumentu apelācijas sūdzībā nebija izvirzījis, tas nevar ietekmēt apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu.

[3] Pieteicējs norāda, ka tiesa esot nepamatoti piemērojusi Latvijas Sodu izpildes kodeksa 49.pantu. Proti, šajā tiesību normā norādītais termiņš attiecoties uz saraksti starp privātpersonām, nevis uz Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 89. un 104.pantā, Iesniegumu likumā, Informācijas atklātības likumā, Kriminālprocesa likuma 338.pantā, Civilprocesa likuma 1. un 2.pantā nostiprināto tiesību izmantošanu. Ne no likuma, ne no Satversmes tiesas atziņām neizrietot likumdevēja vēlme ierobežot ieslodzīto personu Satversmes

104.pantā, Iesniegumu likumā vai Informācijas atklātības likumā paredzētās tiesības, kuru ierobežošana ikvienā gadījumā traucē citas ieslodzīto tiesības, piemēram, uz vienlīdzīgu pieeju informācijas saņemšanai un pieeju tiesai.

Administratīvā apgabaltiesa spriedumā secinājusi, ka no Latvijas Sodu izpildes kodeksa 49.panta, tulkojot to kopsakarā arī ar citām normām, neizriet, ka tas būtu attiecināms tikai uz saraksti ar privātpersonām. Pieteicējs kasācijas sūdzībā nepamato, kā izpaužas tiesas interpretācijas nepareizība un kāpēc minētā tiesību norma tomēr būtu jātulko tā, kā to norāda pieteicējs. Turklāt tiesa ir konstatējusi, ka pieteicējs nav pamatojis, ka viņam būtu radīts būtisks cilvēktiesību aizskārums, korespondenci saņemot 2022.gada 30.novembrī. Uz šādu kaitējumu pieteicējs nav norādījis arī kasācijas sūdzībā. Pieteicējs vien vispārīgi atsaucas uz vienlīdzības principu un pieeju tiesai, taču nepamato, kāpēc konkrētajā gadījumā šīs pieteicēja tiesības būtu ietekmētas. Ņemot vērā minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka pieteicēja arguments nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu.

[4] Pieteicējs argumentē, ka tiesas spriedums esot pamatots ar pieņēmumu, jo tajā norādīts, ka uzraugu piedalīšanos veselības aprūpē lūgusi ārstniecības persona, bet lietā neesot ārstniecības personas liecības vai paskaidrojumi. Tomēr senatoru kolēģija atzīst, ka tas vien, ka lietā nav ārstniecības personas liecības vai paskaidrojumi, nenozīmē, ka spriedums ir pamatots ar pieņēmumu. Minētais fakts spriedumā ir pamatots ar cietuma amatpersonas ziņojumu. Saistībā ar minēto pieteicējs uzskata, ka tiesa ir nepamatoti noraidījusi pieteicēja pieteikto liecinieku – slimnīcas ārstniecības personu, kura piedalījās pieteicēja veselības aprūpē, jo, tikai nopratinot ārstniecības personu, būtu iespējams noskaidrot, vai uzraugs ziņojumā norādījis apzināti nepatiesu informāciju. Taču senatoru kolēģija konstatē, ka tiesa spriedumā savus secinājumus ir pamatojusi ne tikai ar to, ka ārstniecības persona ir lūgusi uzraugu klātbūtni izmeklējuma laikā, bet arī ir izvērtējusi faktiskos apstākļus un tiesību normas kopumā, secinot, ka konkrētajā gadījumā uzraugu klātbūtne ir bijusi tiesiska un nepieciešama. Pieteicējs kasācijas sūdzībā šos tiesas secinājumus neatspēko. Vien vispārīgas pieteicēja šaubas par amatpersonas ziņojuma patiesumu, kuras izteiktas bez jebkāda pamatojuma, nerada šaubas par tiesas secinājumiem kopumā.

[5] Nav saprotams pieteicēja arguments, ka tiesa esot pārkāpusi Eiropas Cilvēktiesību tiesas doktrīnu pamatprincipus, proti, valsts varas dalīšanas principu, jo esot nepamatoti piešķīrusi pierādījuma nozīmi administratīvajā procesā iestādē iegūtiem pierādījumiem, kuru avots neesot identificējams. Šo argumentu pieteicējs pamato ar Administratīvās rajona tiesas 2024.gada 20.maija sprieduma 11.3.punkta sesto atkāpi. Tomēr pieteicējs nav norādījis, kura pierādījuma avots nav identificējams, un arī senatoru kolēģija to nekonstatē.

[6] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa spriedumu esot pamatojusi ar nepatiesām ziņām, jo bez ievērības esot atstāts administratīvajās lietās Nr. A420149321 un A420134522, kā arī Rīgas pilsētas tiesas 2025.gada 17.aprīļa blakus lēmumā konstatētais, ka atbildētāja amatpersonas tīši sniedz tiesai nepatiesas ziņas. Taču tas, ka citās lietās ir konstatēta nepatiesu ziņu sniegšana, nenozīmē, ka arī šajā lietā tas ir noticis, tāpēc vien šāda pieteicēja vispārīga norāde bez konkrētas sasaistes ar izskatāmo lietu nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu. Pieteicējs kasācijas sūdzībai ir pievienojis norādīto blakus lēmumu, tomēr, ņemot vērā minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka tas nav pievienojams lietai.

[7] Pieteicējs norāda, ka tiesa neesot ņēmusi vērā to, ka valsts apmaksātās medicīniskās palīdzības minimums netiekot nodrošināts personai ar invaliditāti. Taču, izvirzot šādu argumentu, pieteicējs nav izskaidrojis tā nozīmi apstākļos, kad tiesa atzinusi, ka konkrēti veselības aprūpes pakalpojumi (vakcinācija, medicīniskās konsultācijas pie speciālistiem) pieteicējam nav sniegti, jo pats pieteicējs no tiem nepamatoti ir atteicies. Līdz ar to šis pieteicēja arguments nerada šaubas par tiesas sprieduma tiesiskumu.

Pieteicējs arī vispārīgi norāda, ka spriedums esot pazemojošs, jo diskriminējot personas ar invaliditāti, tomēr pieteicējs šo argumentu nav pamatojis. Arī senatoru kolēģija nesaskata, ka spriedums būtu pieteicēju pazemojošs vai diskriminējošs.

[8] Pieteicējs argumentē, ka tiesa neesot ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu, jo neesot nodibinājusi, ka Latvijas Cietumu slimnīcā urologa prakses nav. Tomēr senatoru kolēģija nesaskata, kāpēc konkrētajā gadījumā tiesai tas būtu jākonstatē. Tiesa ir konstatējusi, ka pieteicējam urologa konsultācija tika piedāvāta, bet pieteicējs no tās ir atteicies. Pieteicējs norāda, ka atteikšanās no veselības aprūpes cietumu slimnīcā nenozīmē, ka pieteicējs atteicies no veselības aprūpes visās ārstniecības iestādēs, līdz ar to Latvijas Cietumu slimnīcai un Liepājas cietuma medicīnas daļai neesot bijuši šķēršļi organizēt pieteicējam nepieciešamās speciālistu konsultācijas ārpus brīvības

atņemšanas vietas. Taču tam nav nozīmes. Pieteicējs nav norādījis, kāpēc būtu jāorganizē speciālistu konsultācijas citur, ja tiesa ir konstatējusi, ka no piedāvātajām konsultācijām pieteicējs atteicies nepamatoti.

[9] Kasācijas sūdzībā vispārīgi norādīts, ka tiesa neesot norādījusi pilnu pieteikuma priekšmetu, ka tiesa neesot noteikusi pieteikuma priekšmetu atbilstoši pieteicēja gribai un esot ignorējusi pieteicēja lūgumu precizēt pieteikuma priekšmetu, kas esot novedis pie nepareiza sprieduma. Vienlaikus pieteicējs nav konkrēti norādījis, kā izpaudusies tiesas kļūda pieteikuma priekšmeta noteikšanā. Tādējādi senatoru kolēģija atzīst, ka šādi iebildumi ir pārlieku nekonkrēti, lai tie varētu tikt pārbaudīti kasācijas kārtībā.

[10] Kasācijas sūdzībā izteikti argumenti arī par ģimenes ārsta nenodrošināšanu. Senatoru kolēģija konstatē, ka ar apgabaltiesas spriedumu ir atstāts negrozīts rajona tiesas spriedumā ietvertais lēmums, ar kuru atstāts bez izskatīšanas pieteicēja pieteikums daļā par Liepājas cietuma administrācijas faktiskās rīcības, nenodrošinot ģimenes ārsta pakalpojumus, atzīšanu par prettiesisku, jo tiesa konstatēja, ka citās administratīvajās lietās jau tiek vērtēta cietuma administrācijas faktiskā rīcība, nenodrošinot pieteicējam ģimenes ārsta pakalpojumus, un lietās vērtējamie laika periodi aptver visu laika periodu, kurā pieteicējs uzturējās Liepājas cietumā. Minētajā daļā apgabaltiesas spriedums nav pārsūdzams. Šādos apstākļos Senātam nav kompetences pārskatīt apgabaltiesas spriedumu daļā, kas skar pieteicēja prasījumu par ģimenes ārsta nenodrošināšanu.

[11] Attiecībā uz pieteikumu daļā par veselības aprūpi pieteicējs iebilst, ka tiesa neesot ievērojusi Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Senāta praksi, jo pieteicēja prasījumi esot izdalīti vairākās lietās. No pieteicēja norādītās prakses izriet, ka pārkāpumu nedrīkst sadalīt atsevišķos periodos, jo pārkāpuma ilgums ir viens no nozīmīgākajiem faktoriem, lai konstatētu pārkāpuma smagumu un izlemtu atbilstošo nemantiskā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru. Tomēr konkrētajā gadījumā tiesa nav konstatējusi, ka pārkāpums būtu pieļauts, tāpēc tam nav izšķirošas nozīmes. Turklāt pieteicējs sūdzas par veselības aprūpes nodrošināšanu, kas ir tāda rīcība, kuru ir iespējams sadalīt, izvērtējot atsevišķi katru situāciju, kad pieteicējam sniegts konkrēts veselības aprūpes pakalpojums. Šādā gadījumā netiek vērtēts viens pārkāpums, kas turpinās ilgstoši.

[12] Pieteicējs kasācijas sūdzībā atsaucas uz dažādām tiesību normām, kuras tiesa esot nepareizi piemērojusi (piemēram, Satversmes 89., 104.pants, Latvijas Sodu izpildes kodeksa 50.pants, Veselības aprūpes finansēšanas likuma 8., 9., 11.pants u.c.), taču nenorāda, kāpēc tās būtu nepareizi piemērotas. Tik vispārīgi argumenti nerada šaubas par tiesas sprieduma tiesiskumu un nevar tikt pārbaudīti kasācijas kārtībā. Arī vispārīgas atsauces uz Senāta nolēmumiem, skaidri nepamatojot, kāpēc tiesas spriedums tiem neatbilst, nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

Līdzīgi arī pieteicējs vairākkārt norādījis, ka tiesa neesot novērtējusi atsevišķus pieteicēja paskaidrojumus un iebildumus, bet nav norādījis konkrēti, kurus paskaidrojumus un iebildumus tiesa nav novērtējusi un kā tas ir ietekmējis lietas rezultātu. Pieteicējs kasācijas sūdzībai ir vien pievienojis Administratīvajai apgabaltiesai adresētus 2024.gada 7.decembra iebildumus un 2025.gada 2.februāra paskaidrojumus un norāda, ka tiesa tos neesot vērtējusi. Vienlaikus pieteicējs nenorāda, ko konkrēti no dokumentos norādītā tiesa nav izvērtējusi. Tik vispārīgi iebildumi nevar tikt pārbaudīti kasācijas kārtībā. Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka norādītie dokumenti jau atrodas lietas materiālos, tie netiek pievienoti lietai.

Senatoru kolēģija nepiekrīt arī kasācijas sūdzībā norādītajam, ka spriedumā neesot norādītas piemērojamās tiesību normas, spriedums neesot saprotams un neesot pamatots.

[13] Ievērojot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzībā norādītie apsvērumi nerada šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu, kā arī nevar būt pamats lietas ierosināšanai judikatūras veidošanas vajadzībām. Tas ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 114.[1]otro daļu, 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 2.jūlija spriedumu;

nepievienot lietai un atdot pieteicējam kasācijas sūdzībai pievienotos pielikumus.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore Dz. Amerika Senatore L. Konošonoka Senatore D. Makarova